

Strategische Milieubeoordeling streekplan Gelderland 2005

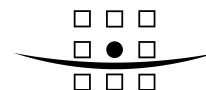
Aanvulling 'Over de Maas'

Provincie Gelderland

14 december 2004

Definitief rapport

9P7672.C0

ROYAL HASKONING
HASKONING NEDERLAND BV
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Barbarossastraat 35
 Postbus 151
 6500 AD Nijmegen
 +31 (0)24 328 42 84 Telefoon
 +31 (0)24 360 95 66 Fax
 info@nijmegen.royalhaskoning.com E-mail
 www.royalhaskoning.com Internet
 Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel	Strategische Milieubeoordeling streekplan Gelderland 2005 Aanvulling 'Over de Maas'
Verkorte documenttitel	SMB Over de Maas
Status	Definitief rapport
Datum	14 december 2004
Projectnaam	SMB Gelderland
Projectnummer	9P7672.C0
Opdrachtgever	Provincie Gelderland
Referentie	9P7672.C0/R001/HTI/AVIP/Nijm

Auteur(s)	Drs. M.J. Harink, Drs. H. Tiessen
Collegiale toets	Drs. P.C.W. Voet
Datum/paraaf	13 december 2004
Vrijgegeven door	Drs. R.J. Bonte
Datum/paraaf	13 december 2004

SAMENVATTING

Deze notitie maakt onderdeel uit van het milieuraapport en de kaartenatlas van de strategische milieubeoordeling (SMB) van het ontwerp-streekplan Gelderland 2005. De milieubeoordeling voor de zandwinlocatie 'Over de Maas' is in deze aanvullende notitie opgenomen aangezien de m.e.r. procedure voor de zandwinlocatie Over de Maas in de gemeente West Maas en Waal niet vóór de vaststelling van het ontwerp-streekplan gereed is. Om die reden kan de zandwinlocatie Over de Maas niet als concrete beleidsbeslissing in het nieuwe streekplan 2005 worden opgenomen. Het streekplan doet echter wel kaderstellende uitspraken over de zandwinlocatie en daarom hebben GS besloten de activiteit in de SMB mee te nemen.

De keuze voor de locatie Over de Maas is tot stand gekomen nadat is gebleken dat de eerder aangewezen locatie F3b in de gemeente West Maas en Waal op grote weerstand stuitte. Er zijn toen twee besluiten genomen. Ten eerste het starten van de NIMBY-procedure (een procedure tot mogelijke planologische dwang) en ten tweede een alternatievenonderzoek (onderzoek naar alternatieve winning en naar alternatieve locaties voor winning¹).

Uit het onderzoek naar aanleiding van het tweede besluit is gebleken dat alternatieven in de vorm van het gebruik van zeezand of secundaire grondstoffen die op korte termijn het industriezand zouden moeten vervangen, niet haalbaar zijn. Het tweede alternatief (alternatieve locaties voor F3b) bleek echter wel haalbaar. Dit alternatief is gesplitst in vier alternatievensporen die gezamenlijk kunnen zorgen voor een winning van 15 Mton zand binnen de taakstellingsperiode tot en met 2008 en daarna. Deze vier alternatievensporen om het tekort binnen de taakstellingsperiode op te vangen zijn:

1. meer zand winnen uit bestaande/regionale Gelderse winningen;
2. meer zand uit de andere provincies ('lenen' van de provincie Brabant);
3. zand uit projecten voor ruimte voor de rivier (pilots rivierverruiming);
4. zandwinning buitendijs in de gemeente West Maas en Waal.

Voor het alternatievenspoor 'zandwinning buitendijs', zijn negen alternatieve locaties onderzocht in de gemeente West Maas en Waal. Deze locaties zijn onderzocht in overleg met de gemeente.

Het streekplanalternatief houdt in dat uit de locatie Over de Maas 2 tot 4 Mton zand kan worden gewonnen in de periode tot 2008. De locatie heeft in totaal een capaciteit van 15 Mton. Voor de zandwinlocatie Over de Maas wordt gestreefd naar integratie van de delfstoffenwinning met natuurontwikkeling en ruimte voor de rivier.

De belangrijkste effecten van deze activiteit worden verwacht op het gebied van bodem, water, natuur, cultuurhistorie en geluid. Door de afgraving en verlaging van de uiterwaarden zullen bestaande historische structuren kunnen verdwijnen en wordt de bestaande bodemstructuur beïnvloed. De machines en aan- en afvoer van materieel en zand veroorzaken geluid, waardoor verstoring kan optreden voor fauna en hinder kan optreden in de omliggende kernen Voorne, Moordhuizen en Alphen. De locatie ligt in een gebied dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur.

¹ concept-MER Zandwin- en natuurontwikkelingsplan Over de Maas.

Figuur 1.1 geeft een overzicht van welke milieuaspecten door de zandwinlocatie Over de Maas worden beïnvloed.

Milieuaspecten	Streekplanalternatief Over de Maas
Bodem	
Water	
Natuur	
Landschap	
Cultuurhistorie	
Verkeer en bereikbaarheid	
Omgevingskwaliteit	

Rood: mogelijke invloed

Groen: geen mogelijke invloed

Figuur 1.1 Overzicht verwachte effecten zandwinlocatie Over de Maas

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
2 ONDERWERPEN EN ALTERNATIEVEN	2
2.1 Winning oppervlaktedelfstoffen	2
2.1.1 Vigerend beleid en ontwikkelingen	2
2.1.2 Streekplanalternatief	4
3 BEOORDELING MILIEUEFFECTEN	6
3.1 Winning oppervlaktedelfstoffen	6
3.1.1 Streekplanalternatief	6
3.1.2 Mitigerende maatregelen	8
4 BEOORDELING VOGEL- EN HABITATRICHTLIJN	9
4.1 Winning oppervlaktedelfstoffen	9
4.2 Vogelrichtlijngebied Waal	9

1 INLEIDING

Deze notitie maakt onderdeel uit van het milieuraapport en de kaartenatlas van de strategische milieubeoordeling (SMB) van het ontwerp-streekplan Gelderland 2005. De milieubeoordeling voor de zandwinlocatie Over de Maas is in deze aanvullende notitie opgenomen, aangezien de m.e.r. procedure voor de zandwinlocatie Over de Maas in de gemeente West Maas en Waal niet voor de vaststelling van het ontwerp-streekplan gereed is. Om die reden kan de zandwinlocatie Over de Maas niet als concrete beleidsbeslissing in het nieuwe streekplan 2005 worden opgenomen. Wel wordt overwogen in het streekplan een kaderstellende uitspraak over de zandwinlocatie op te nemen en daarom hebben GS besloten de zandwinlocatie Over de Maas in de SMB mee te nemen. Dit was ten tijde van de raadpleging en de vaststelling van de notitie reikwijdte en detailniveau niet voorzien. Raadpleging over dit onderwerp heeft al plaatsgevonden in het kader van de m.e.r. procedure bij de commissie m.e.r., de directie van het ministerie van LNV en de Inspectie van het ministerie van VROM (de wettelijke adviseurs). De startnotitie heeft ter inzage gelegen, er is een advies over de richtlijnen van de commissie m.e.r. uitgekomen (17 juni 2003) en de richtlijnen zijn door GS vastgesteld (oktober 2003). Deze adviezen, ingediende zienswijzen en richtlijnen zijn, waar relevant, meegenomen in het kader van de beoordeling van de mogelijke milieueffecten van de zandwinlocatie Over de Maas.

2 ONDERWERPEN EN ALTERNATIEVEN

2.1 Winning oppervlakedelfstoffen

2.1.1 Vigerend beleid en ontwikkelingen

Het rijks- en provinciaal beleid ten aanzien van bouwgrondstoffen is primair gericht op waarborging van de landelijke voorziening in de behoefte van industriezand en staat verwoord in het nationale Structuurschema Oppervlakedelfstoffen (Ministerie V&W augustus 1996). Mede op basis van het rijksbeleid dient Gelderland van 1999 tot en met 2008 59 Mton beton- en metselzand te winnen (de zogenaamde taakstelling beton- en metselzand). De provincie Gelderland heeft hiertoe in het streekplan 1996 twee grootschalige binnendijkse zandwinlocaties aangewezen: de locatie H1 bij Beuningen (30 á 40 Mton) en F3b bij Maasbommel (36 Mton). Nadat is gebleken dat de eerder aangewezen locatie F3b in de gemeente West Maas en Waal op grote weerstand stuitte, heeft de provincie (GS) op 6 juni 2000 een dubbelbesluit genomen. Ten eerste hebben GS besloten de zogenaamde NIMBY-procedure te starten. Deze procedure zou ervoor moeten zorgen dat de provincie de zandwinlocatie F3b planologisch zou kunnen afdwingen. Ten tweede is er besloten met kracht te blijven streven naar het ontwikkelen van alternatieven voor de zandwinlocatie F3b en opdracht te geven tot onderzoek daarnaar. Het dubbelbesluit van GS is bekrachtigd in de PS-vergadering van 21 juni 2000.

Het onderzoek naar aanleiding van het tweede besluit, het met kracht stimuleren van alternatieven voor de zandwinlocatie F3b, heeft zich gericht op de taakstellingsperiode 1999-2008. In deze periode zou de locatie F3b een hoeveelheid van 15 Mton zand opleveren. Het onderzoek naar alternatieven heeft zich dan ook gericht op alternatieven die konden voldoen aan de winning van deze hoeveelheid en die tijdig aanbaggerbaar zouden kunnen zijn om (in ieder geval deels) deze taakstellingsperiode nog mee te tellen. Het resultaat van dit onderzoek is als volgt:

- Ten eerste: alternatieven in de vorm van het gebruik van zeezand of secundaire grondstoffen ter vervanging van industriezand zijn op korte termijn niet beschikbaar.
- Ten tweede is gebleken dat voldoende alternatieve locaties voor F3b kunnen worden gevonden om te voldoen aan de eis van het winnen van 15 Mton. Ook voor de jaren na 2008 bieden deze locaties alternatieve zandwinmogelijkheden. De verschillende alternatievensporen voor de taakstellingsperiode tot en met 2008 zijn:
 1. meer zand winnen uit bestaande/regionale Gelderse winningen;
 2. meer zand uit de andere provincies (lenen van de provincie Brabant);
 3. zand uit projecten voor ruimte voor de rivier (pilots rivierverschuiving);
 4. zandwinning buitendijks in de gemeente West Maas en Waal.

De resultaten van beide onderzoeken leidden tot het besluit van GS in februari 2001 om een implementatietraject van 2 jaar te starten voor de alternatieve zandwinlocaties en de NIMBY-procedure F3b tijdelijk stop te zetten tot na de eindevaluatie van dat implementatietraject. Na de eindevaluatie van dit implementatietraject op 19 februari 2003 hebben PS definitief besloten de F3b locatie te schrappen en de ontwikkeling van de alternatievensporen door te zetten.

In het implementatietraject is vervolgens gekeken naar de uitwerkingsmogelijkheden van de vier alternatievensporen. Hieruit is gebleken dat uit bestaande Gelderse winningen 8,3 Mton extra zand gewonnen kan worden. Daarnaast kan van de provincie Brabant een lening plaatsvinden van 8 Mton. Uit de pilots voor rivierverruiming in het kader van Ruimte voor de Rivier kan 2 Mton zand gewonnen worden in de taakstellingsperiode tot en met 2008. Ook na 2008 zijn er ruime mogelijkheden in dit kader zand te winnen.

Het vierde spoor is ontwikkeld in samenwerking met de gemeente West Maas en Waal. De gemeente West Maas en Waal heeft als alternatief voor de locatie F3b aan de provincie aangeboden de benodigde hoeveelheid zand uit buitendijkse locaties te winnen. De provincie is ingegaan op dit aanbod en heeft voor deze zandwinning buitendijks negen alternatieve locaties onderzocht in de gemeente West Maas en Waal. Om te komen tot de selectie van deze negen buitendijkse locaties is een aantal criteria geformuleerd, gezien vanuit verschillende invalshoeken:

- bestaande plannen: onder andere Ruimte voor de Rivier en Project Milieuvriendelijke Oevers;
- bestaand beleid: Europees, nationaal, regionaal en gemeentelijk;
- belangengroepen en gebruikers van het gebied in de betrokken Klankbordgroep;
- bestaande functies en waarden, waaronder veiligheid, natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie en zandwinning.

De negen locaties (dit zijn alle uiterwaarden in de gemeente West Maas en Waal) die hieruit voortgekomen zijn, zijn achtereenvolgens de uiterwaarden tussen Greffelingen en Alphen, de uiterwaarden tussen Maasbommel en Ooijense Middenwaard, Ooijense Middenwaard, Dreumelsche Waard noord, Dreumelsche Waard zuid, plas Nieuwe Schans, Over De Maas / Moleneindsche Waard, Voornse Gat (overlaat) en de Wamelse uiterwaard.

Deze negen locaties zijn vervolgens gerangschikt op basis van twee criteria:

- wat is de haalbaarheid van zandwinning
- wat is mogelijk vanuit de milieuopectiek,

Op basis van deze rangschikking en enkele harde en zachte randvoorwaarden² is het zoekgebied voor zandwinning binnen de gemeente West Maas en Waal beperkt tot de locatie Over de Maas. De uiterwaarden van de Waal werden uitgesloten omdat deze allemaal zijn aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Een aantal (Maas)uiterwaarden bleek niet geschikt voor zandwinning omdat ze te smal waren (de uiterwaarden tussen Greffelingen en Alphen en de uiterwaarden tussen Maasbommel en Ooijense Middenwaard). De Ooijse Middennaard is afgefallen vanwege de hoge geomorfologische waarden in het gebied. Het Voornes Gat is afgefallen vanwege de geomorfologische, cultuurhistorische, archeologische en natuurwaarden die in het gebied aanwezig waren. De locatie Over de Maas bleek tot slot het meest geschikt omdat deze locatie naast vogelkundige waarden geen specifieke te beschermen waarden bevat (landschapvisie, SAB, 2001) en deze locatie alleen in de gehele doelstelling (15 Mton) kan voorzien (de hinder wordt daarmee tot één gebied beperkt). Dit gebied omvat twee deelgebieden: Over de Maas en de Moleneindsche Waard.

² Harde randvoorwaarden: veiligheid, natuurontwikkeling, waterhuishouding en verkeer.
Zachte randvoorwaarden: cultuurhistorie en ecologie, recreatie en landbouw.

Het gebied Over de Maas en Moleneindse Waard kwam als beste naar voren uit deze selectie maar voldeed niet geheel aan het landelijk beleid. Diepe winning in de uiterwaarden was namelijk niet toegestaan in de het Structuurschema Oppervlaktedelfstoffen en het Structuurschema Groene Ruimte. Van de Staatssecretaris van LNV is daarop toestemming verkregen eenmalig af te wijken van dit beleid, onder voorwaarden (brief LNV, zomer 2002). Inmiddels is de Nota Ruimte vastgesteld door het kabinet (april 2004). Deze nota geeft aan dat diepwinning in de uiterwaarden in beginsel is toegestaan voor zover mogelijk binnen de beperkingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Ecologische Hoofdstructuur. Tevens noemt de Nota Ruimte het zandwinproject Over De Maas expliciet en geeft aan dat veel belang wordt gehecht aan de totstandkoming ervan, dit om de overgang in het bouwgrondstoffenbeleid van sturing middels taakstellingen naar marktwerking te kunnen realiseren.

Uit de locatie Over de Maas kan in totaal 15 Mton zand gewonnen worden, waarvan 2 tot 4 Mton zand in de periode tot 2008. De vier alternatievensporen samen kunnen het gat in de taakstelling (de 15 Mton die anders door de F3b winlocatie zou worden geleverd) dichten. De strategische milieubeoordeling richt zich op de mogelijke milieueffecten van dit vierde alternatieve spoor, omdat de milieueffecten van de andere drie alternatieve sporen in andere procedures worden onderzocht.

2.1.2 Streekplanalternatief

De locatie Over de Maas ligt in de uiterwaarden ten noorden van de rivier de Maas tussen Alphen en Voorne en beslaat circa 275 ha. Het plangebied wordt globaal begrensd door de rivier de Maas, Fort Nassau te Voorne, de Heemstraweg en de Maasdijk. Het gebied bestaat uit twee deelgebieden, te weten 'Over de Maas' en de Moleneindsche Waard. Op kaart 1 is de ligging van de locaties H1 en Over de Maas aangegeven. Het gaat om de meest westelijke locatie voor oppervlaktedelfstoffen.

Het doel van de industriezandwinning in Over De Maas is tweeledig:

1. Over de Maas moet een bijdrage leveren aan de taakstelling voor zandwinning van de provincie Gelderland tot 2009 waarbij het van belang is dat op deze locatie op korte termijn zand wordt gewonnen. Over de Maas levert een belangrijke bijdrage voor de zandvoorziening in de overgang naar meer marktwerking. De zandwinning in Over de Maas heeft een totale capaciteit van 15 miljoen ton industriezand.
2. Daarnaast wordt voor de zandwinlocatie 'Over de Maas' gestreefd naar integratie van de delfstoffenwinning met natuurontwikkeling en ruimte voor de rivier. In het kader van de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is in 1996 een toekomstvisie opgesteld, de Visie Fort Sint Andries. De hoofdlijnen van deze visie komen overeen met de hoofdlijnen van de doelen voor natuurontwikkeling bij de zandwinlocatie.

Naast de Visie Fort Sint Andries is voor dit gebied ook het project natuurvriendelijke oevers van Rijkswaterstaat van belang. Het doel van dit project is om langs beide oevers van de Maas een aaneengesloten lint van natuur te creëren. In principe zijn de doelstellingen van dit project in de Visie Fort Sint Andries opgenomen. Echter, voor de deellocatie Moleneindsche Waard is in de Visie Fort Sint Andries geen natuur ingevuld. Hier blijft de doelstelling van het project natuurvriendelijke oevers gelden.

De zandwinning zal gedeeltelijk plaatsvinden in de vorm van het verdiepen van de uiterwaarden en gedeeltelijk in de vorm van afgravingen van de bovengrond.

In deze SMB zal alleen een milieubeoordeling worden gedaan van de locatie Over de Maas in de gemeente West Maas en Waal. Er is niet gekeken naar alternatieve locaties binnen de gemeente West Maas en Waal omdat met het aanwijzen van de locatie Over de Maas op basis van milieu- en zandwinningcriteria en de eerder genoemde harde en zachte randvoorwaarden, de overige alternatieven binnen de gemeente zijn afgewezen. Binnen de provincie is al naar alternatieven voor de locatie Over de Maas gekeken in het onderzoek naar alternatieve locaties voor de F3b locatie. Hierbij is gezocht naar zowel locaties binnen als buiten de provincie Gelderland. Met het aanwijzen van de locatie Over de Maas is het gat in de taakstelling voor de zandwinning tot en met 2008 gedicht.

3 BEOORDELING MILIEUEFFECTEN

3.1 Wining oppervlakedelfstoffen

Algemene effecten van oppervlakedelfstoffenwining

De belangrijkste effecten van de wining van oppervlakedelfstoffen is het omvormen van land in water (plas). Daarnaast spelen geluid en verkeer een rol. De aan- en afvoer en materieel door zwaar vrachtverkeer en het geluid van de machines zullen geluidbelasting voor de omgeving opleveren. De functieverandering heeft met name gevolgen voor natuur, landschap en cultuurhistorie. Het geluid en de aanwezigheid van wininstallaties hebben vooral een versturende werking op eventueel aanwezige fauna en woonbebouwing in de omgeving. Het vrachtverkeer en de installaties kunnen tezamen ook zorgen voor een lokale negatieve beïnvloeding van de luchtkwaliteit. Het ontstaan van een plas kan mogelijkheden bieden voor extra waterberging. De bodem wordt ter plekke afgegraven waardoor lokale bodemwaarden kunnen verdwijnen.

Deze paragraaf geeft een beschrijving van de milieugevolgen van het streekplanalternatief Over de Maas voor oppervlakedelfstoffenwining. In het voorgaande hoofdstuk is reeds aangegeven dat in deze aanvulling op de SMB geen alternatieven zullen worden beschouwd. Wel worden voorstellen gedaan om de milieugevolgen van het streekplanalternatief (verder) te beperken. In de bijlage is een overzicht opgenomen van relevante kaarten op grond waarvan de effectbeschrijving grotendeels heeft plaatsgevonden. Onderstaande tabel geeft een globaal overzicht van de mogelijke milieueffecten. De aspecten waar de ontwikkeling van invloed is zijn in de tabellen rood gemarkeerd. Een rode markering betekent overigens niet in alle gevallen dat daadwerkelijk sprake is van een negatieve invloed op dit aspect. Een groene markering houdt in dat de ontwikkeling niet in een gevoelig gebied voor dat aspect is gelegen en dan ook geen relevante milieueffecten worden verwacht voor dat aspecten.

Milieuaspecten	Streekplanalternatief Over de Maas
Bodem	
Water	
Natuur	
Landschap	
Cultuurhistorie	
Verkeer en bereikbaarheid	
Omgevingskwaliteit	

Rood: mogelijke invloed

Groen: geen mogelijke invloed

3.1.1 Streekplanalternatief

• *Bodem:*

Het belangrijkste effect op de bodem is dat deze ter plaatse van de winningslocatie wordt afgegraven. De locatie Over de Maas is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied of een gebied met belangrijke aardkundige waarden.

• *Water:*

Zandwining zou kunnen worden gecombineerd met waterberging, omdat het afgraven van grond meer ruimte kan bieden voor water. De locatie ligt echter niet in een zoekgebied voor waterberging. Daarnaast kan het verwijderen van de kleilaag de lokale waterhuishouding beïnvloeden. De zandwining kan, afhankelijk van de vormgeving, mogelijk wel een bijdrage leveren aan de rivierverruimingsdoelstellingen.

- *Natuur:*

De locatie ligt binnen de Ecologische Hoofdstructuur (uiterwaarden van de Waal). Dit betekent dat moet worden onderzocht of er sprake is van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS. Als dit het geval is, dan zal moeten worden aangetoond dat de locatie Over de Maas van groot maatschappelijk belang is en dat geen alternatieven beschikbaar zijn. Tevens moeten de aangetaste waarden worden gecompenseerd. Dit onderzoek vindt plaats in het kader van de m.e.r. procedure en de bestemmingsplanprocedure voor Over de Maas. Verstoring van aanwezige fauna door geluid en verdwijnen van flora door verlaging en afgraving van de uiterwaarden is zeer waarschijnlijk. Daarnaast bevat het plan ook de ontwikkeling van nieuwe natuur. Dat is tevens één van de doelstellingen van de zandwinning (inrichtingen als natuurontwikkelingsgebied), maar ook van de visie over het natuurgebied Fort St Andries. Deze hoofddoelstellingen sluiten op elkaar aan.

- *Landschap:*

De locatie ligt niet in of nabij gebieden met bijzondere visuele waarden of bijzondere open gebieden. Ter plekke is wel sprake van landschappelijke gevolgen omdat de uiterwaarden worden verlaagd en deels worden afgegraven. De kans dat het gebied incidenteel onder water komt te staan wordt daardoor groter.

- *Cultuurhistorie:*

De locatie ligt binnen een gebied met hoge en middelhoge historisch geografische waarden. Verder ligt in een klein deel van het gebied een gebied met middelhoge archeologische verwachtingswaarden. Beïnvloeding van de aanwezige waarden is te verwachten. Uit het onderzoek in het kader van het concept MER is gebleken dat drie gebieden een hoge archeologische verwachtingswaarden hebben. Naar verwachting kunnen deze bij de zandwinning worden ontzien.

- *Verkeer en bereikbaarheid:*

De aan- en afvoer van materieel en zand zullen hoofdzakelijk per schip en aanvullend over de weg plaatsvinden. Het aan- en afvoeren van materieel en zand door zwaar vrachtverkeer kan extra druk geven op de lokale wegen. In de directe omgeving van de locatie liggen wegen waarvan de doorstroming goed is.

- *Omgevingskwaliteit:*

- *Geluid:*

Lokaal kan door de winning, de verwerking (machines) en de verkeerstoename geluidsoverlast ontstaan. In het MER voor de zandwinning worden verschillende varianten voor de inrichting van de winningslocatie onderzocht. Met name de zandwinactiviteiten blijken de meeste geluidbelasting te veroorzaken in de omgeving. De afgravingen van de bovengrond en het scheepstransport zijn veel minder relevant. Dichtstbijzijnde kernen zijn Moordhuizen, Alphen en Voorne. Afhankelijk van de gekozen variant overschrijdt de activiteit de 50 dB(A) waarde in de dagperiode en in alle varianten is er een overschrijding bij omliggende bebouwing in de avondperiode. Mogelijke geluidhinder in omliggende kernen is daarom te verwachten.

- *Lucht:*

Door de toename van zwaar vrachtverkeer en de zandwininstallaties kan de luchtkwaliteit lokaal beïnvloed worden

- *Hinder:*

De kans op hinder door opstuivend zand is aanwezig, maar zeer beperkt doordat het zand nat gewonnen en getransporteerd zal worden.

3.1.2 Mitigerende maatregelen

Effecten door verkeer en geluid kunnen worden beperkt door aan- en afvoer van materialen en het werken met machines alleen overdag plaats te laten vinden. Bovendien kan worden gekozen voor stillere machines en kan de ligging van de geluidveroorzakende installaties zo ver mogelijk van geluidgevoelige objecten worden geplaatst. Ook het afgedekt vervoeren van zand en het nathouden van zand kan de effecten van het vervoer van zand verkleinen (stuiven). Om vernietiging van archeologische waarden te voorkomen zal de initiatiefnemer van de zandwinning de geldende voorschriften in acht moeten nemen.

4 BEOORDELING VOGEL- EN HABITATRICHTLIJN

4.1 Winning oppervlakedelfstoffen

		Mogelijk passende beoordeling nodig?	
		Vogelrichtlijn	Habitatrichtlijn
Alternatief	Locatie Over de Maas	Ja	Nee

Figuur 4.1: Winning oppervlakedelfstoffen Over de Maas

4.2 Vogelrichtlijngebied Waal

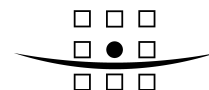
Door de winning van oppervlakedelfstoffen zijn er mogelijk gevolgen te verwachten van verstoring door geluid. Door verstoring kan verlies van foerageergebied optreden voor vogels. Het gebied Over de Maas is gelegen buiten de gebiedsbescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vogels uit het Vogelrichtlijngebied Waal maken mogelijk wel gebruik van het gebied, waardoor sprake kan zijn van 'externe werking'.

In het concept-MER Zandwin- en natuurontwikkelingsplan Over de Maas, worden geen significante effecten verwacht voor de soorten waarvoor de uiterwaarden van de Waal zijn aangewezen als speciale beschermingszone op grond van de Vogelrichtlijn. Uit het rapport 'Natuurwaarden van de uiterwaarden van Over de Maas' van adviesbureau Mertens (maart 2003) blijkt dat tijdens de onderzoeksperiode in 2000-2001 geen ganzen of andere grote groepen overwinterende vogels zijn waargenomen. Het gebied vervult blijkbaar geen belangrijke functie als foerageergebied. Ook voor de broedvogels Kwartelkoning en Porseleinhoen uit de Waaluitwaarde heeft het gebied geen belangrijke functie, omdat deze vogels in de directe omgeving van het nest foerageren. Verwacht wordt dat de geluidbelasting op minimaal 630 meter afstand verwaarloosbaar is. Wellicht dat er nog nader onderzoek wordt uitgevoerd naar deze belasting. Daarmee kan de uitspraak uit het MER, dat dit aspect niet relevant, is nader worden onderbouwd. Alleen als er sprake is van significante effecten op het Vogelrichtlijngebied, is een passende beoordeling verplicht.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kwalificerende soorten voor de aanwijzing tot vogelrichtlijngebied, de mogelijke invloed en de mogelijke effecten op het gebied.

Milieukekenmerken Het Vogelrichtlijngebied de Waal wordt gevormd door het winterbed van de rivier. Het landschap bestaat uit open water, kleine moerassen, graslanden, bomenrijen, bosjes en dijken met dorpjes en bebouwing. Sinds de bedijking van de rivier is de afzetting van zand en klei beperkt gebleven tot de uiterwaarden. Een groot deel van de uiterwaarden is vergraven ten behoeve van klei- en zandwinning. Sommige graslanden zijn van botanische waarde door het voorkomen van goed ontwikkelde stroomdalvegetaties (aanwijzingsbesluit Vogelrichtlijngebied de Waal, 24 maart 2000). De Waal van Nijmegen tot Waardenburg (inclusief het reeds aangewezen deel 'Kil van Hurwenen e.o.') kwalificeert als Speciale Beschermingszone onder de Vogelrichtlijn vanwege het voorkomen van drempeloverschrijdende aantallen van de Kleine zwaan, Kolgans, Grauwe gans en Smient, die het gebied benutten als overwinteringsgebied en/of rustplaats. Het gebied kwalificeert tevens omdat het behoort tot één van de vijf belangrijkste broedgebieden voor de Kwartelkoning in Nederland. <i>Kwalificerende soorten voor aanwijzing</i> <u>Kwartelkoning</u> (broedend), <u>Kleine Zwaan</u>, Kolgans, Grauwe Gans, Smient <i>Overige kwalificerende soorten voor begrenzing:</i> Porseleinhoen (broedend), Fuut, Aalscholver, Kleine zilverreiger, Brandgans, Pijlstaart, Krakeend, Slobeend, Tafeleend, Kuifeend, Nonnetje, Slechtvalk, Meerkoet, Kievit, Grutto, Wulp.
Mogelijke invloed <i>door bedrijventerreinen</i> Geluid door verkeer en bedrijven <i>door windenergie</i> Geluid door draaiende turbines Barrièrewerking en aanvaringsrisico's
Mogelijke effecten Mogelijke verstoring van vogels als gevolg van zandwinning Over de Maas

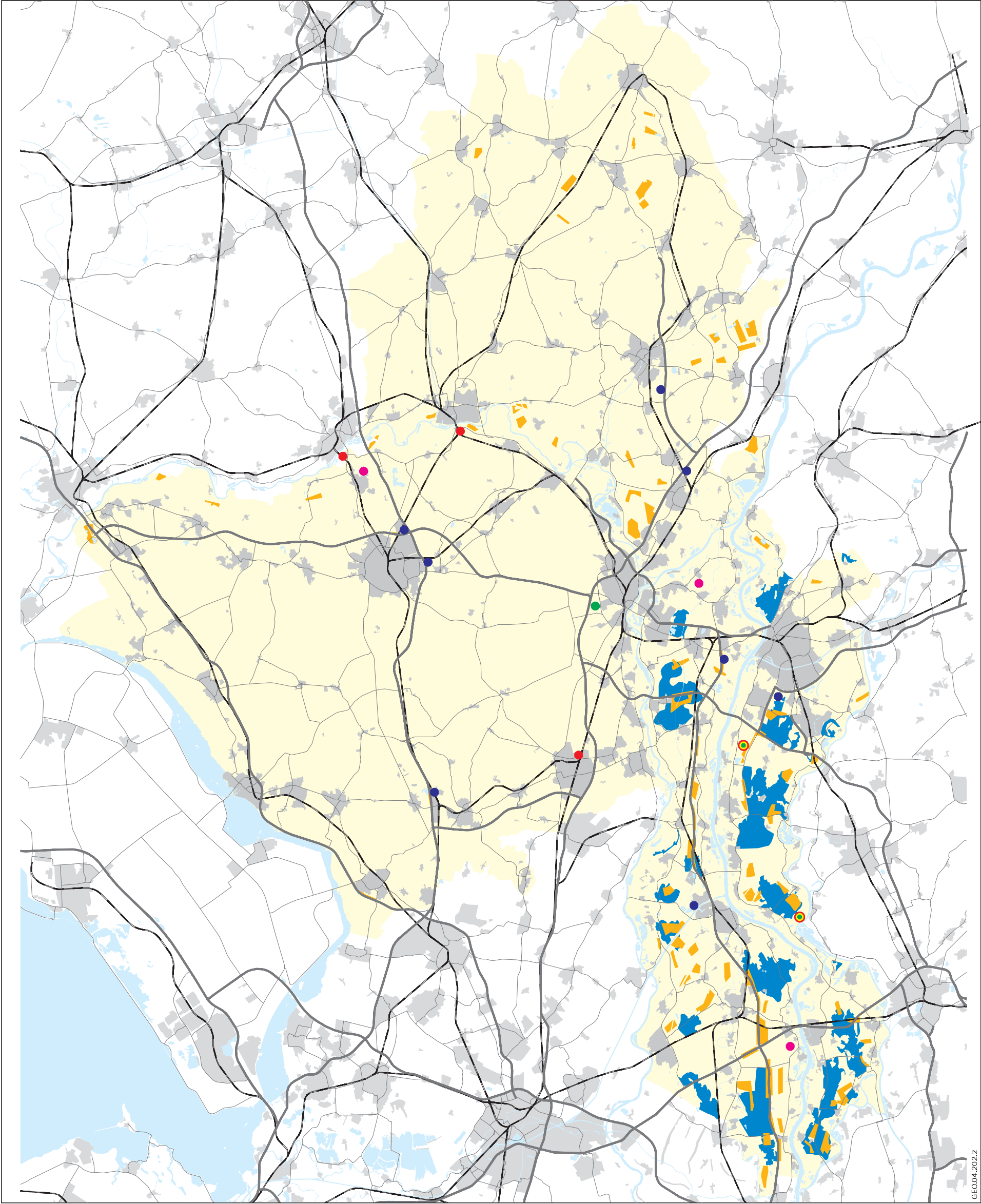
Figuur 4.2: Kenmerken Vogelrichtlijngebied de Waal

ROYAL HASKONING

Bijlage 1: Kaartenbijlage

Kaart 1: Onderwerpen SMB

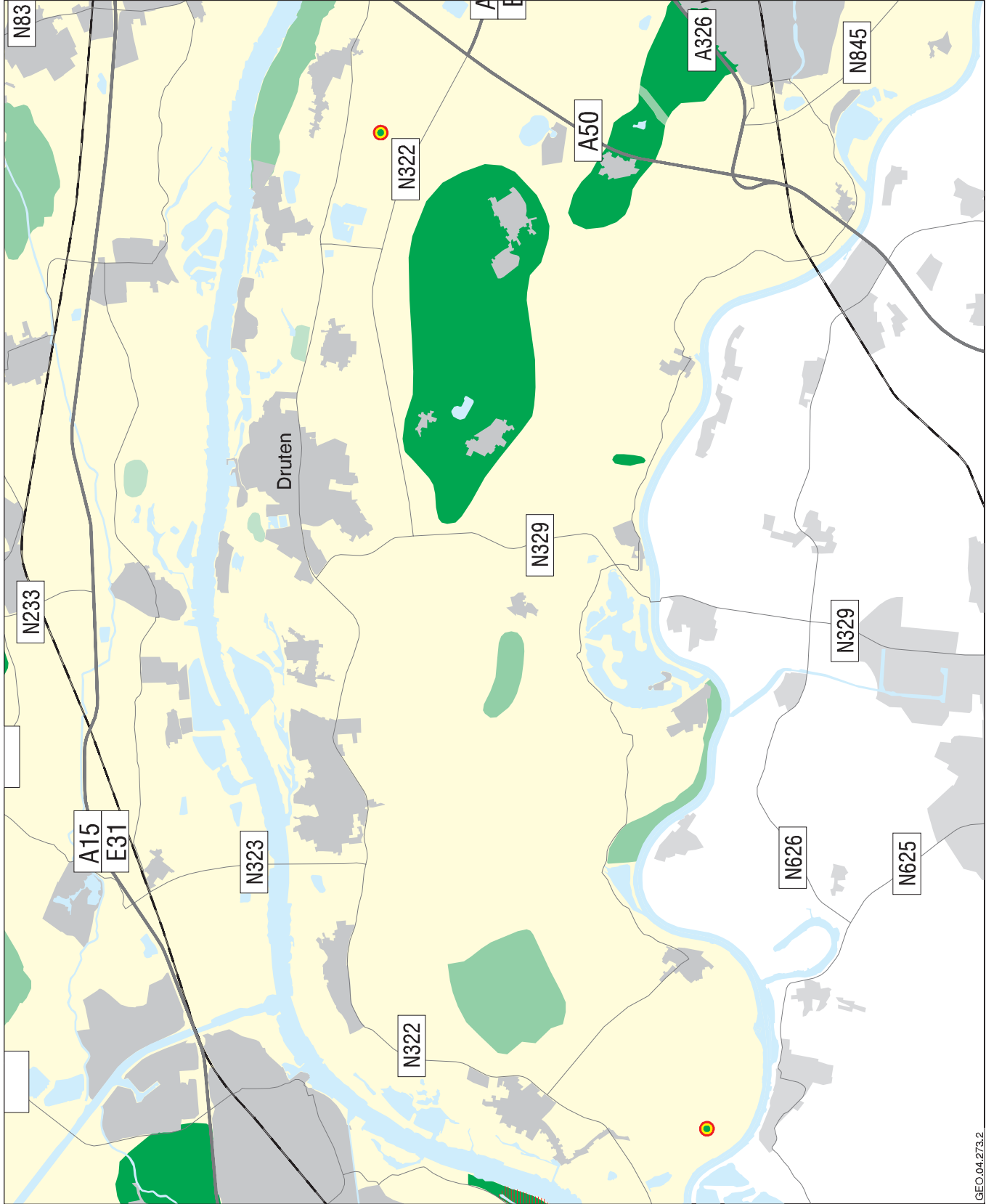
LEGENDA

- BEDRIJVENTERREINEN
 - Streekplanalternatief grootschalig bedrijventerrein
- WONINGBOUW EN STADSONTWIKKELING
 - Streekplanalternatief woningbouw/stadsontwikkeling
- GLASTUINBOUW
 - Streekplanalternatief glastuinbouw
- DELFSTOFFEN
 - Winning oppervlaktedelfstoffen
- RECREATIE EN TOERISME
 - Streekplanalternatief transferium
- WINDENERGIE
 - Zoekgebied windenergie
- FLOODRELIEF
 - Zoekgebied waterberging

provincie
GELDERLAND

DIENTST REW
Afdeling RO
Bron: Prov.Gelderland
08 december 2004

Kaart 26-1: Oppervlaktedelfstoffen en bodem

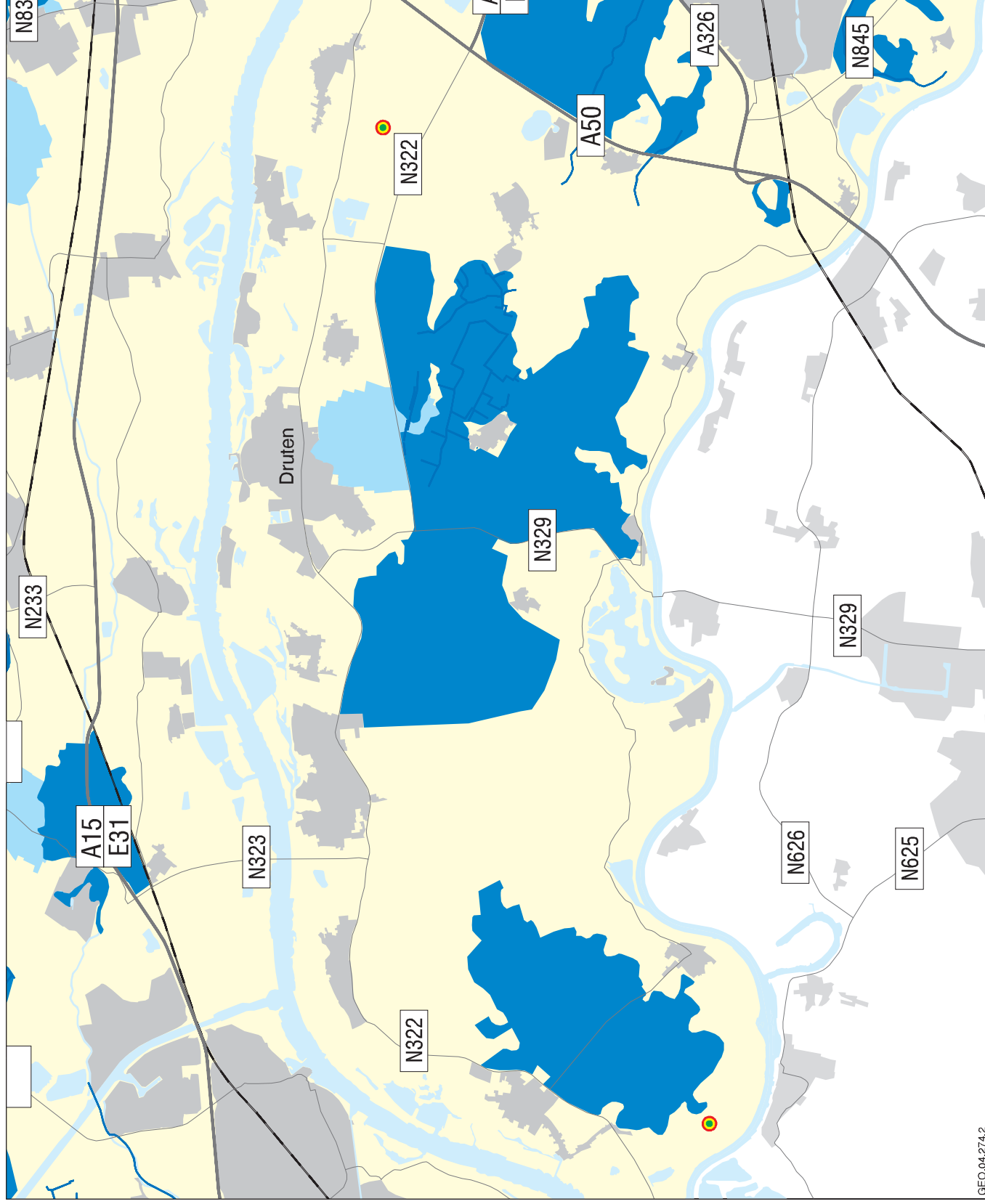
Schaal 1:100000

provincie
GELDERLAND

DIENST REW
Afdeling RO
Bron: Prov. Gelderland
08 december 2004

Vormgeving: J. Gerritsen

Kaart 26-2: Oppervlaktedelfstoffen en water

Schaal 1:100000

provincie
GELDERLAND

DIENST REW

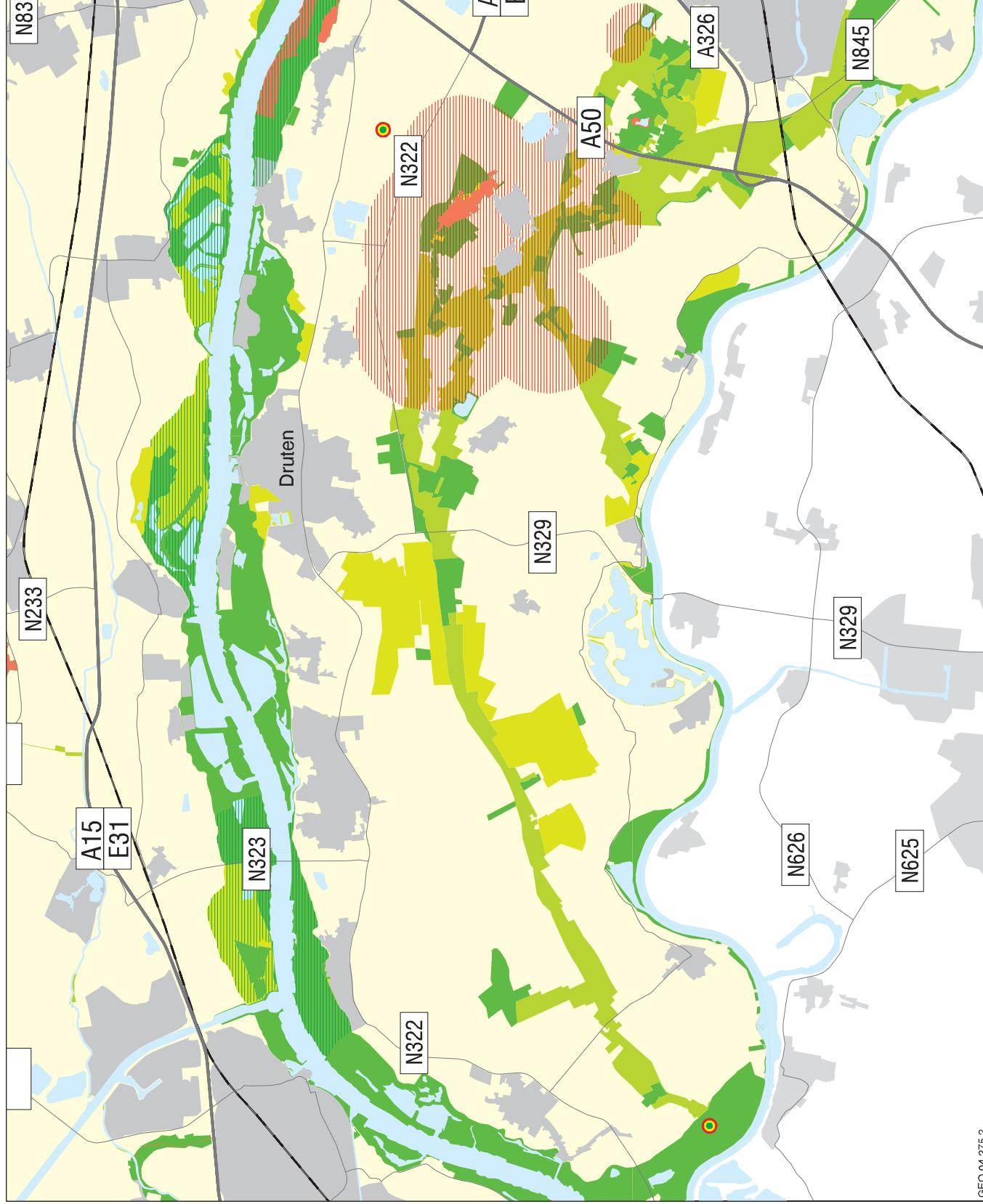
Afdeling RO

Bron: Prov. Gelderland

08 december 2004

Vormgeving: J. Gerritsen

Kaart 26-3: Oppervlaktedelfstoffen en natuur

LEGENDA

- DELFSTOFFEN**
- Winning oppervlaktedelfstoffen
 - EHS
 - Natuur
 - Ecologische verbingszone
 - Verweven
 - Hydrologische beschermingsgebieden
 - natte natuur
 - Weidevogelgebieden
 - Robuuste verbingszone
- PARELS**
- Parel
 - Uitbreiding parel
 - NBW-GEBIEDEN
 - Bescherm natuurnatuurmonument
 - Staats natuurnatuurmonument
 - Natuurnatuurmonument in voorbereiding
- HABITAT**
- Habitatrichtingsgebied

Schaal 1:100000

provincie
GELDERLAND

DIENST REW

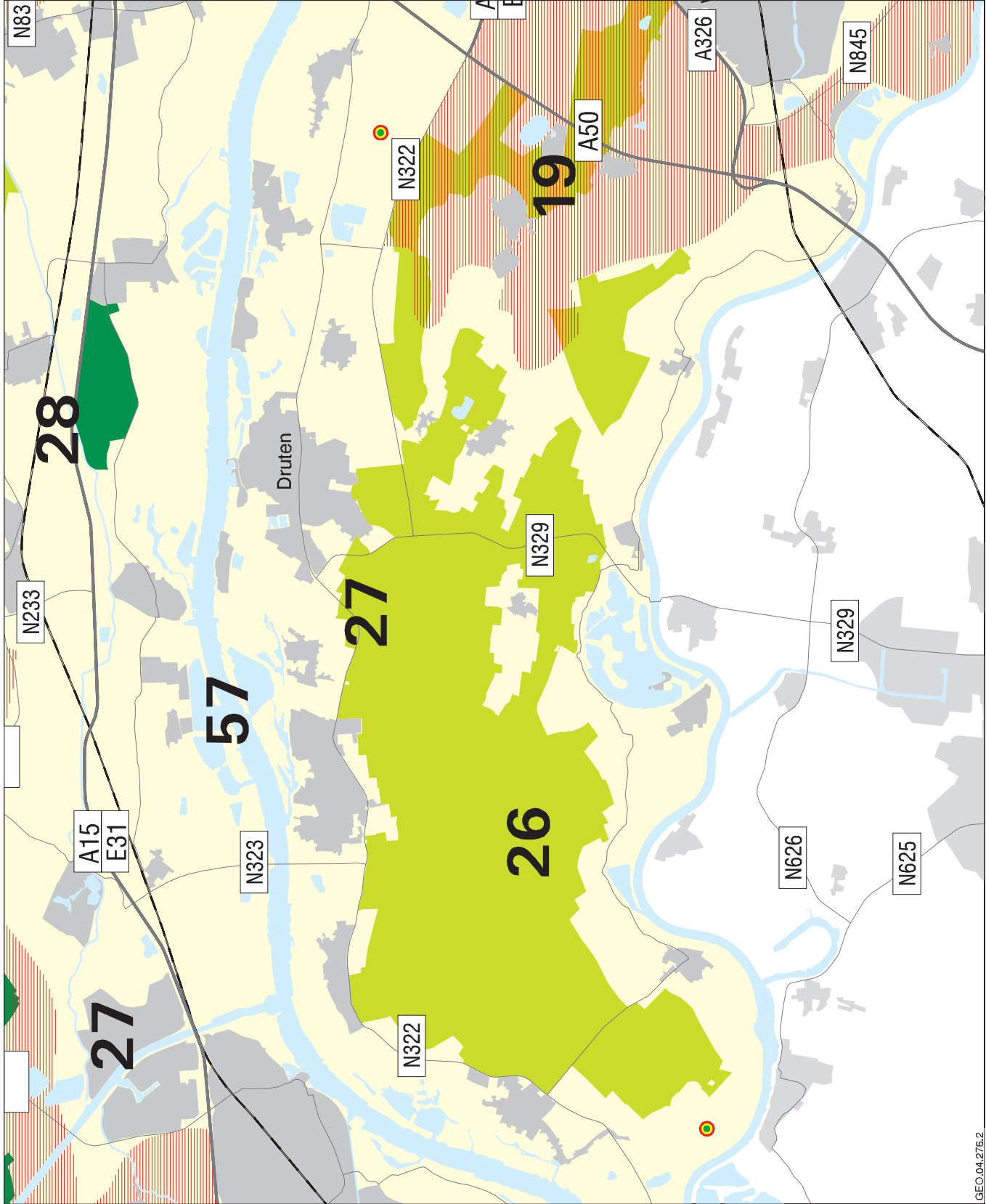
Afdeling RO

Bron: Prov. Gelderland

08 december 2004

Vormgeving: J. Gerritsen

Kaart 26-4: Oppervlaktedelfstoffen en landschap

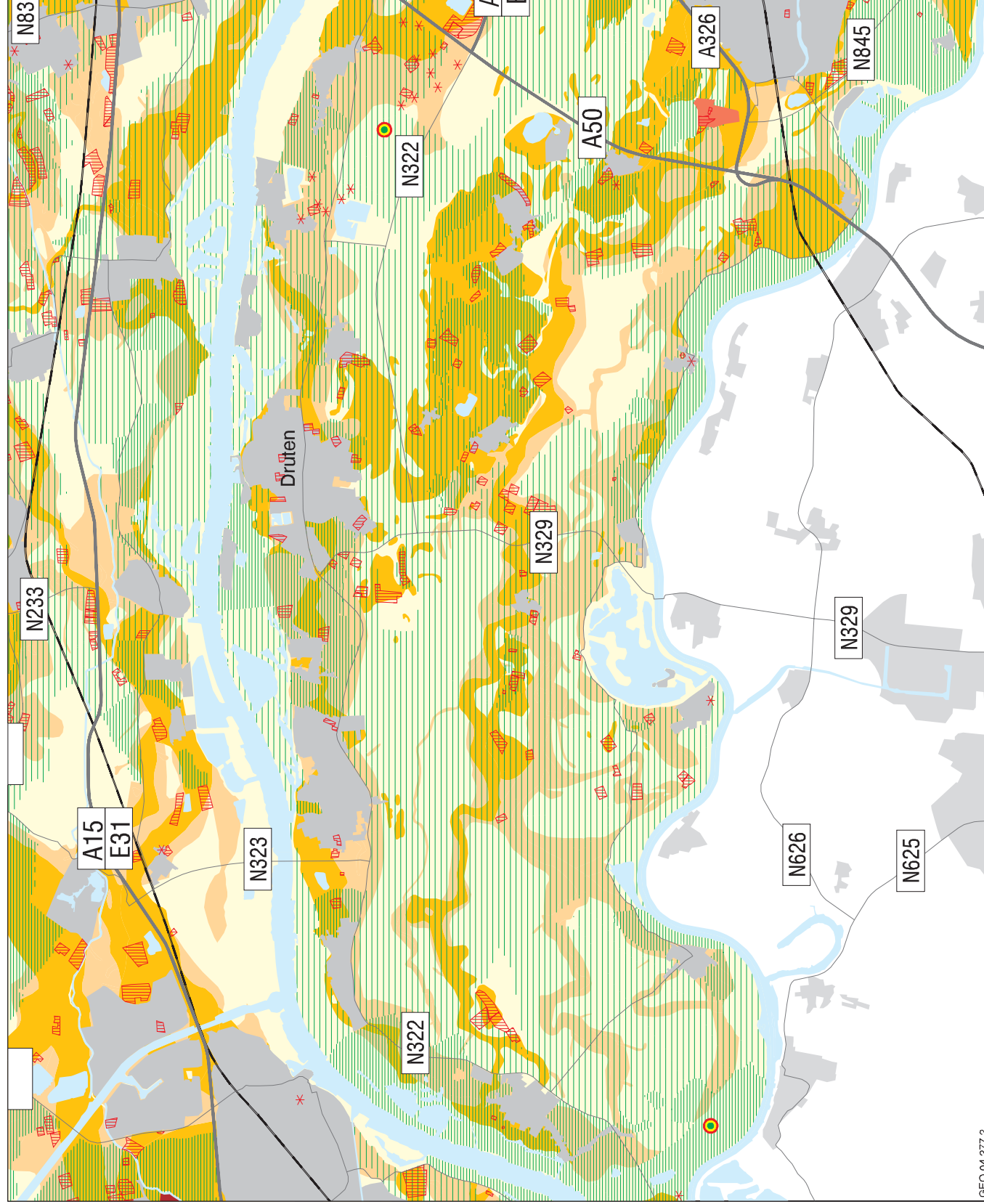
Schaal 1:100000

provincie
GELDERLAND

DIENTST REW
Afdeling RO
Bron: Prov. Gelderland
08 december 2004

Vormgeving: J. Geritsen

Kaart 26-5: Oppervlakedelfstoffen en cultuurhistorie

LEGENDA

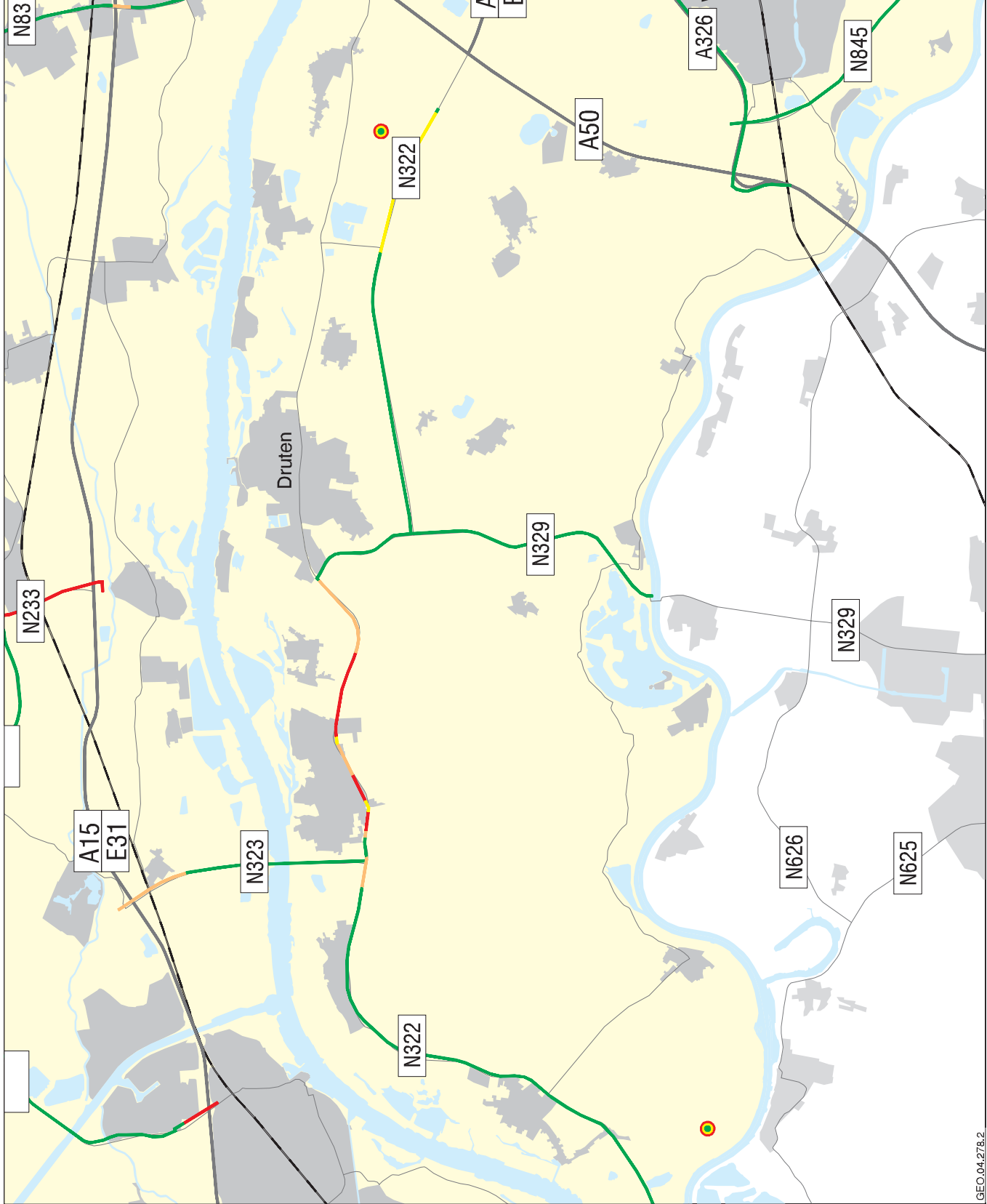
- DELFSTOFFEN**
 Winning oppervlakedelfstoffen
BESCHERMEDE STADS- EN DORPSGEZICHTEN
Rijk
 Gemeente
ARCHEOLOGISCHE VERWACHTINGS-WAARDEN
 Hoog
 Middelhoog
 Archeologische monumenten 2003 (vlak)
 Archeologische monumenten 2003 (punt)
HISTORISCHE GEOGRAFIE
 Waardering
 Hoog
 Middel

Schaal 1:100000

provincie
GELDERLAND

DIENT REW
 Afdeling RO
 Bron: Prov. Gelderland
 08 december 2004

Kaart 26-6: Oppervlaktedelfstoffen en verkeer en bereikbaarheid

LEGENDA

DELFTSTOFFEN

Winnig oppervlaktedelfstoffen

BEREIKBAARHEID WEGVAKKEN

Goed

Redelijk

Matig

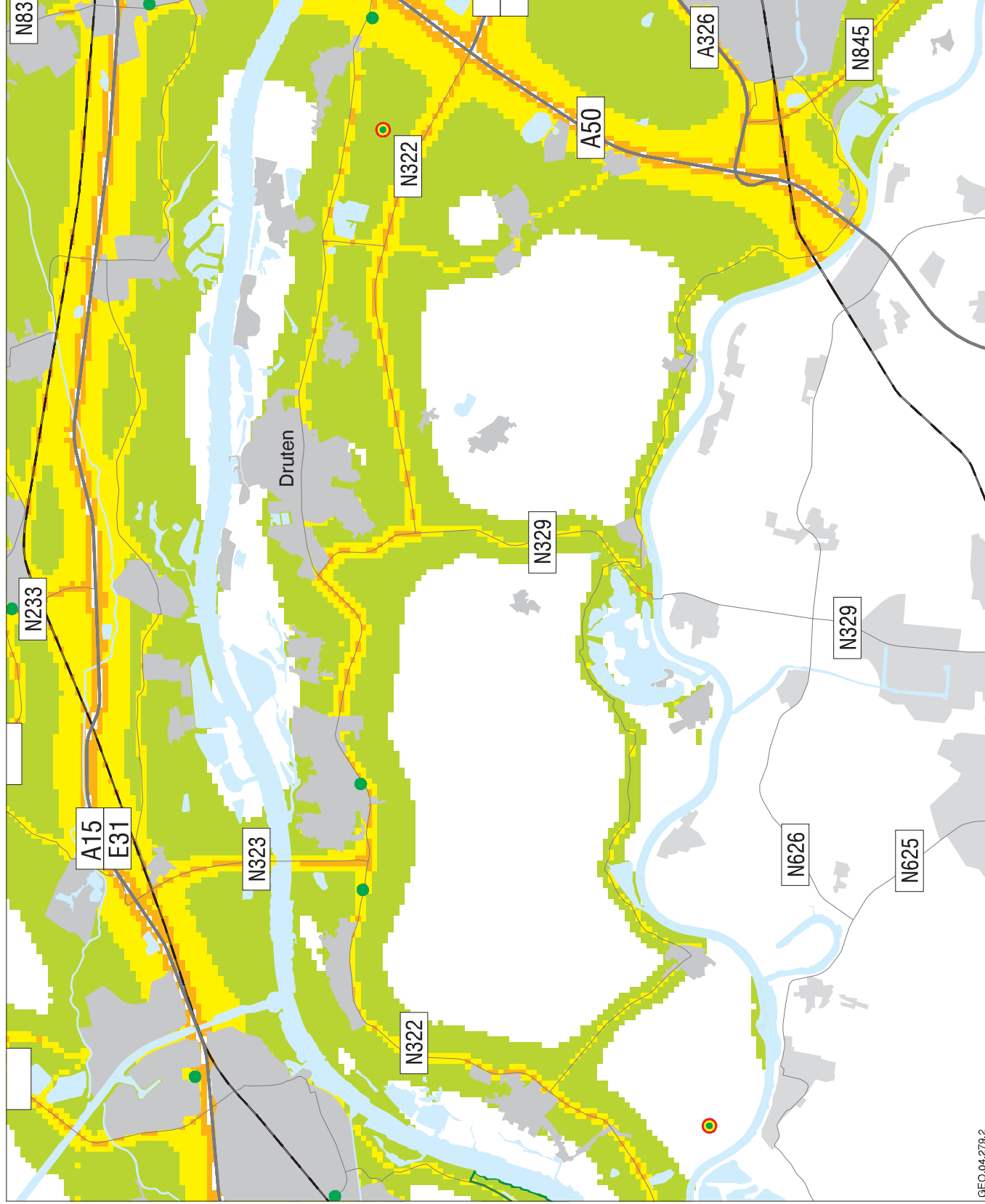
Slecht

Schaal 1:100000

provincie
GELDERLAND

DIENTST REW
Afdeling RO
Bron: Prov. Gelderland
08 december 2004
Vormgeving: J. Gerritsen

Kaart 26-7: Oppervlaktedelfstoffen en geluid

- LEGENDA**
- DELFSTOFFEN**
- Winning oppervlaktedelfstoffen
- GELUIDSBELASTING**
- 40-50 dB(A)
- 50-60 dB(A)
- 60-70 dB(A)
- Knelpunt geluidsoverlast
- STILTEGEBIED**
- Grens stiltegebied

Schaal 1:100000

provincie
GELDERLAND

DIENTST REW
Afdeling RO
Bron: Prov. Gelderland
08 december 2004